

Προς την Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Δ.Ε.Υ.Α. όλης της Χώρας

### ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

**Θέμα:** «Εφαρμογή διατάξεων της με ημερομηνία 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (εφεξής Π.Ν.Π.) με θέμα «Επείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID – 19 και της ανάγκης περιορισμού της μετάδοσής του στο προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α.»

Σύμφωνα με την Π.Ν.Π. της 11.03.2020 (Φ.Ε.Κ. Α', αρ. φύλλου 55) προβλέφθηκαν τα ακόλουθα· Στο άρθρο 5 της ως άνω Π.Ν.Π. με τίτλο «Άδεια ειδικού σκοπού δημοσίων υπαλλήλων και λοιπές διευκολύνσεις» προβλέπεται ότι υπάλληλοι, που απασχολούνται σε δημόσιες υπηρεσίες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού καθώς και νομικά πρόσωπα αυτών και έχουν τέκνα, που φοιτούν σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και σχολικές μονάδες, των οποίων η λειτουργία έχει ανασταλεί προσωρινά, δύνανται να απουσιάζουν από την υπηρεσία τους για το χρονικό διάστημα της αναστολής λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις για την χορήγηση της άδειας ειδικού σκοπού παρατίθενται στην με αριθμό ΔΙΔΑΔ/Φ.69/108/οικ.7874 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (<https://diavgeia.gov.gr/doc/ΩΦΠΩ46ΜΤΛ6-87Χ?inline=true>) και πιο συγκεκριμένα στις σελίδες 1 έως και 4, όπου και παραπέμπουμε. Παράλληλα προβλέφθηκε και το δικαίωμα λήψης μειωμένου ωραρίου έως ποσοστού 25% ημερησίως αντί της παραπάνω αναφερόμενης άδειας ειδικού σκοπού με την ταυτόχρονη υποχρέωση του υπαλλήλου, μετά την άρση της προσωρινής αναστολής λειτουργίας των σταθμών ή των σχολικών μονάδων, να απασχοληθεί τις αντίστοιχες ώρες, στις οποίες δεν απασχολήθηκε, στα πλαίσια υπερωριακής απασχόλησης χωρίς αμοιβή.

Τονίζεται, ότι τόσο η χαρήγηση άδειας ειδικού σκοπού όσο και η μειωμένη απασχόληση κατά ποσοστό 25% του ημερήσιου ωραρίου κανονικής εργασίας δε συνεπάγεται μείωση των αποδοχών

Περαιτέρω στο άρθρο 5 παρ. 6 της παραπάνω Π.Ν.Π. προβλέφθηκε, ότι σε περίπτωση επιτακτικής ανάγκης, κατά την οποία πρέπει να ανασταλεί ή να περιορισθεί η λειτουργία δημόσιας υπηρεσίας, δύναται, κατά την κρίση του οικείου Υπουργού ή του αρμαδίου οργάνου διοίκησης του φορέα, να προσδιορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων, που πρέπει να παρίστανται καθημερινά στην υπηρεσία, με δυνατότητα εκ περιτροπής εργασίας ή και τον ορισμό κατ' εξαίρεση προσωπικού ασφαλείας. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίζεται, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου της υπηρεσίας, η δυνατότητα εξ αποστάσεως εργασίας με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

Επί του συγκεκριμένου άρθρου χρήσιμο είναι να διευκρινισθούν τα κάτωθι:

**1)** σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/108/οικ. 7824/12.03.2020 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (<https://diavgeia.gov.gr/doc/ΩΦΠΩ46ΜΤΛ6-87Χ?inline=true>) με θέμα: «Επείγοντα μέτρα για την πρόληψη και την προστασία από τον κορωνοϊό» προβλέπεται, ότι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5 της με ημερομηνία 11.03.2020 Π.Ν.Π. εμπίπτουν οι υπάλληλοι, που απασχολούνται σε δημόσιες υπηρεσίες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και νομικά πρόσωπα αυτών. Συνεπώς, κατ' αρχάς προκύπτει, ότι οι εργαζόμενοι στις Δ.Ε.Υ.Α., οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα Ο.Τ.Α., εμπίπτουν στις συγκεκριμένες διατάξεις. **2)** η παραπάνω θέση ενισχύεται ακόμη περισσότερο και από την με αριθμό Α.Π. 19244/22.03.2020 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (<https://www.ypes.gr/wp-content/uploads/2020/03/egk19244-22032020.pdf>) με θέμα «Λειτουργία των υπηρεσιών Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού κατά τη διάρκεια εφαρμογής των μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού», στην οποία αναφέρεται σαφώς, ότι: (οι υπογραμμίσεις δικές μας) «[...] Έτσι επισημάναμε ότι οι

αναφερόμενες στην ανωτέρω σχετική εγκύκλιο υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού κρίνεται απαραίτητο να παραμείνουν σε πλήρη λειτουργία. Επιπρόσθετα διευκρινίσαμε ότι, όπου συγκεκριμένες υπηρεσίες (από τις αναφερόμενες) ασκούνται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (νπιδ) τότε θα ισχύουν και για αυτά τα ανάλογα. Συμπληρωματικά, λοιπόν, κρίσιμες υπηρεσίες, οι οποίες κρίνονται αναγκαίο να είναι σε πλήρη λειτουργία, με βάση το διαθέσιμο προσωπικό είναι οι κάτωθι: - Διευθύνσεις Πληροφορικής των Ο.Τ.Α., - Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης – Δ.Ε.Υ.Α..». **3)** Η πρόβλεψη στο άρθρο 5 παρ. 6 της από 11.03.2020 Π.Ν.Π. της δυνατότητας του οργάνου διοίκησης μιας Δ.Ε.Υ.Α. να επιβάλει εκ περιτροπής απασχόληση του προσωπικού της ή να ορίσει προσωπικό ασφαλείας, κατά τη γνώμη μας, δεν αντιστοιχεί με την προβλεπόμενη στο άρθρο 9 της με ημερομηνία 20.03.2020 Π.Ν.Π. (Φ.Ε.Κ. Α' 68) δυνατότητα του εργοδότη να καθορίσει προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας της επιχείρησής του. Ειδικότερα, όπως προβλέπεται στο παραπάνω άρθρο αλλά και στην με αριθμό 12998/232 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Φ.Ε.Κ. Β', αρ. φύλλου 1078/28.03.2020) χορηγείται σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες **α)** πλήττονται σημαντικά λόγω των αρνητικών συνεπειών του φαινομένου του κορωνοϊού βάσει ΚΑΔ κύριας δραστηριότητας ή δευτερεύουσας βάσει των ακαθαρίστων εσόδων έτους 2018, όπως αυτοί οι ΚΑΔ καθορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, και **β)** έχουν προβεί στην αναστολή των συμβάσεων εργασίας μέρους των εργαζομένων τους, η δυνατότητα να κάνουν χρήση του άρθρου 9 της παραπάνω Π.Ν.Π. της 20.03.2020 και να ορίσουν προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας της επιχείρησης. Ο ορισμός προσωπικού ασφαλείας για την συγκεκριμένη περίπτωση ιδιωτικών επιχειρήσεων συνεπάγεται τον ορισμό προσωπικού ασφαλούς λειτουργίας για εργασία τουλάχιστον δύο εβδομάδων για τουλάχιστον το 50% του προσωπικού, που συνεχίζει να απασχολείται σε τέτοιες επιχειρήσεις μετά την αναστολή των συμβάσεων εργασίας του μπολοίπου προσωπικού. Το παραπάνω μέτρο μπορεί να εφαρμοσθεί για χρονικό διάστημα έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της από 20.03.2020 Π.Ν.Π. και έως την 20.09.2020 και έχει ως έννομη συνέπεια την αντίστοιχη μείωση των αποδοχών των εργαζομένων,

στους οποίους εφαρμόζεται η παραπάνω εκ περιτροπής απασχόληση. Η παραπάνω δυνατότητα, επαναλαμβάνουμε, αφορά σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία **αποκλειστικά και μόνον** τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, που πλήγγονται από την παρούσα κατάσταση λόγω της επιδημίας του κορωνοϊού, και των οποίων οι ΚΑΔ αναφέρονται στον κατάλογο, που εκδίδεται με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών σύμφωνα με όσα ειδικότερα προβλέπονται τόσο στο άρθρο 9 της παραπάνω Π.Ν.Π. όσο και στην με αριθμό 12998/232/28.03.2020 Κ.Υ.Α. Για λόγους πληρότητας, δε, αναφέρουμε, ότι ο ΚΑΔ των Δ.Ε.Υ.Α. δεν περιλαμβάνεται στον έως σήμερα εκδοθέντα κατάλογο Η παραπάνω ρύθμιση, δηλαδή η επιβολή της εκ περιτροπής απασχόλησης του προσωπικού ιδιωτικών επιχειρήσεών, σύμφωνα και με τον τίτλο του Κεφαλαίου Α' της από 20.03.2020 Π.Ν.Π. «Ρυθμίσεις για τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας», στο οποίο συστηματικά εντάσσεται, στοχεύει στην στήριξη της επιχειρηματικότητας και στη μείωση του μισθολογικού κόστους των επιχειρήσεων, που έχουν πληγεί από την επιδημία.

Από την άλλη στις Δ.Ε.Υ.Α., στις οποίες, σύμφωνα με όσα παραπάνω εκτίθενται, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις, που αφορούν στην οργάνωση του χρόνου και του τρόπου απασχόλησης των δημοσίων υπαλλήλων (ιδέτε παραπάνω αναφορές αλλά και τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών) ο ορισμός προσωπικού ασφαλείας ή η ρύθμιση του τρόπου εργασίας του προσωπικού με το σύστημα της εκ περιτροπής απασχόλησης ή με το σύστημα των βαρδιών, δεν ρυθμίζεται από το άρθρο 9 της από 20.03.2020 Π.Ν.Π.. Αντιθέτως, επειδή οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις θεωρούνται ως επιχειρήσεις, οι οποίες λόγω του κοινωφελούς χαρακτήρα τους πρέπει να παραμείνουν πλήρους λειτουργίας, στα πλαίσια της υποχρέωσης πρόνοιας του εργοδότη και όχι για λόγους αντιμετώπισης οικονομικών δυσχερειών, όπως συμβαίνει στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, ο νομοθέτης, που θέσπισε για έκτακτους λόγους την παραπάνω δυνατότητα υπέρ των οργάνων διοίκησης και των Δ.Ε.Υ.Α. δεν έχει ως σκοπό τη μείωση του κόστους μισθοδοσίας των συγκεκριμένων επιχειρήσεων αλλά αφενός την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού μεταξύ του προσωπικού και αφετέρου την διατήρηση

του δυναμικού της επιχείρησης προκειμένου να ανταπεξέλθουν οι Δ.Ε.Υ.Α. στις αυξημένες για την παρούσα περίοδο ανάγκες εξυπηρέτησης του κοινού. Για αυτόν τον λόγο θεωρούμε, ότι το προσωπικό, το οποίο, εφόσον ήθελε εφαρμοσθούν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5 της από 11.03.2020 Π.Ν.Π. σε κάποια Δ.Ε.Υ.Α., δεν απασχολείται πραγματικά για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (εκ περιτροπής εργασία) δεν παύει να υπέχει υποχρέωση παροχής εργασίας, καθώς ευρίσκεται σε καθεστώς γνήσιας ετοιμότητας. Τούτο, δε, επιβεβαιώνεται από το γεγονός, ότι και οι Δ.Ε.Υ.Α. θεωρούνται τόσο από το άρθρο 5 της με ημερομηνία 11.03.2020 Π.Ν.Π. ν.π.ι.δ. Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που πρέπει να ευρίσκονται σε καθεστώς πλήρους λειτουργίας (σχετικά ιδέτε και την παραπάνω αναφερόμενη Α.Π. 19244/22.03.2020 εγκύλιο του Υπουργείου Εσωτερικών). Τονίζεται, δε, πως σύμφωνα με τα ως άνω αναφερόμενα και λαμβανομένου υπόψη, ότι δεν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στο άρθρο 5 της από 11.03.2020 Π.Ν.Π., τυχόν άσκηση εκ μέρους του οργάνου διοίκησης των προβλεπομένων στο παραπάνω άρθρο δυνατοτήτων του δε συνεπάγεται την με οποιονδήποτε τρόπο μείωση των αποδοχών των εργαζομένων της επιχείρησης και ο χρόνος μη πραγματικής απασχόλησης του εργαζομένου, εφόσον με απόφαση του αρμοδίου οργάνου μιας Δ.Ε.Υ.Α. εφαρμοσθεί το σύστημα της εκ περιτροπής απασχόλησης, δε μπορεί να θεωρηθεί χρόνος νόμιμης άδειας ή ρεπό, καθώς κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται στο άρθρο 5 της από 11.03.2020 Π.Ν.Π.

Τέλος, για τους ίδιους λόγους, που ως άνω αναπτύσσονται, η άποψή μας είναι, ότι στο προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α. δε μπορούν να τύχουν εφαρμογής τα προβλεπόμενα και στην Κ.Υ.Α. 12998/232 (Φ.Ε.Κ. Β' 1078/28.03.2020) αλλά και στην από 20.03.2020 Π.Ν.Π. για την αναστολή συμβάσεων εργασίας και την καταβολή αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

Με τιμή,

Κοζάνη, 01.04.2020

Σπύρος Δ. Μπαλατσούκας

Νομικός σύμβουλος Π.Ο.Ε. – Δ.Ε.Υ.Α.